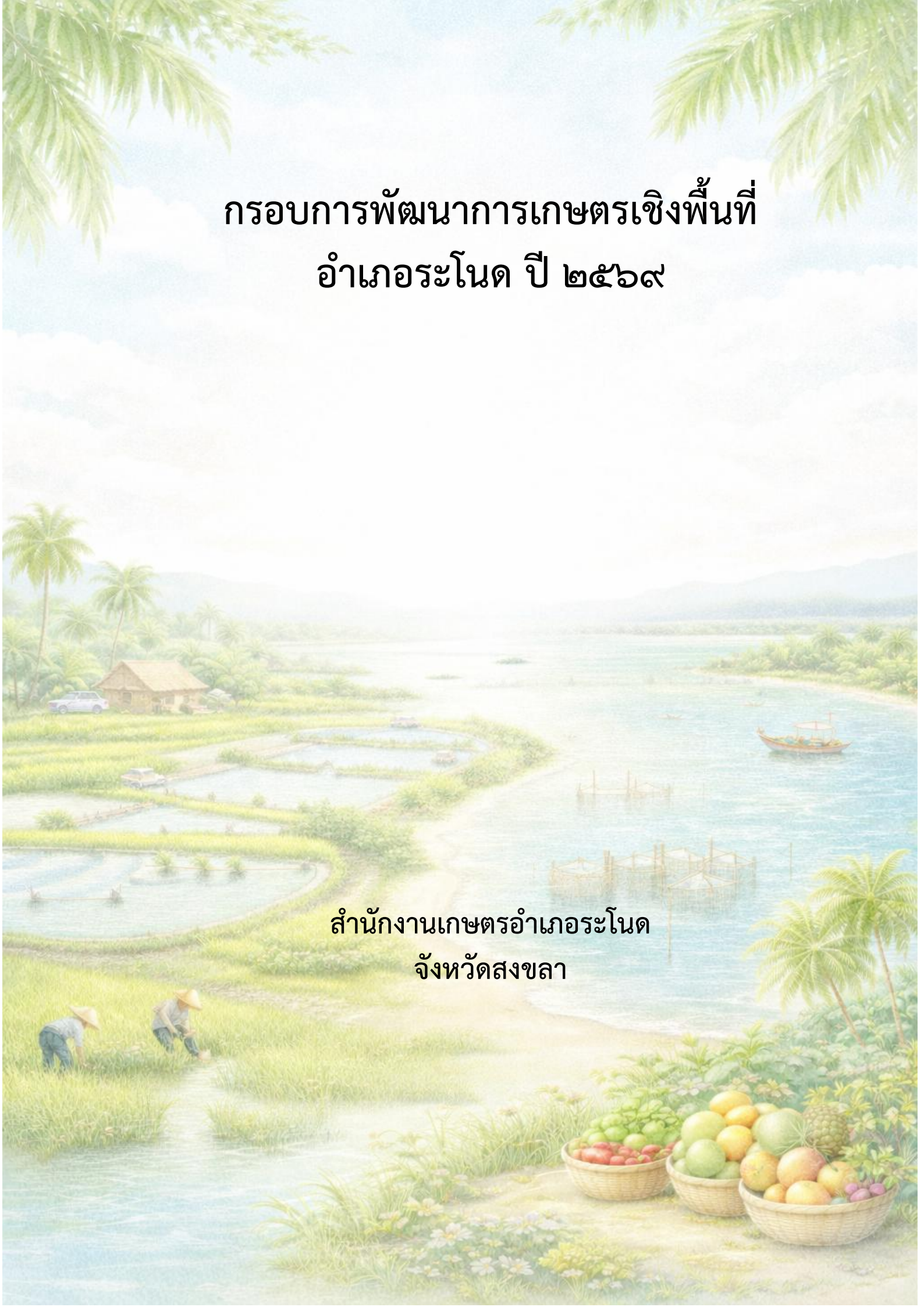

กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ อำเภอระโนด ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอระโนด
จังหวัดสงขลา

คำนำ

การจัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ อำเภอรอนด จังหวัดสงขลา ปี ๒๕๖๙ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ สภาพภูมิสังคม และบริบททางเศรษฐกิจของอำเภอรอนด ซึ่งเป็นพื้นที่สำคัญในกลุ่มน้ำ ทะเลสาบสงขลา มีระบบนิเวศที่หลากหลาย ทุ่งนาข้าว นาทุ่ง ประมงชายฝั่ง และพื้นที่เกษตรผสมผสาน อันเป็นฐานทรัพยากรสำคัญของชุมชน การพัฒนาภาคการเกษตรในปี ๒๕๖๙ มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่ ตลอดจนสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรและการเชื่อมโยงตลาด เพื่อสร้างความมั่นคงด้านรายได้ให้แก่เกษตรกรอย่างยั่งยืน กรอบการพัฒนาฉบับนี้ ได้บูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้นำชุมชน และเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการวางแผนที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ อำเภอรอนด ปี ๒๕๖๙ ฉบับนี้ จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรกรรมของอำเภอรอนดให้เกิดความเข้มแข็ง สมดุล และยั่งยืนต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอรอนด จังหวัดสงขลา
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(๒)
สารบัญ	(๓)
สารบัญตาราง	(๕)
สารบัญภาพ	(๗)
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
<u>ข้อมูลด้านกายภาพ</u>	
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขต	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๑
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	๒
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๓
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๓
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๔
๓. ลักษณะภูมิอากาศ	๔
๓.๑ ฤดูกาล	๕
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๕
๔. เส้นทางคมนาคม	๕
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๕
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ	๕
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๕
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๖
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๖
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๖
	๘
<u>ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ</u>	๙
๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๙
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๑
<u>ข้อมูลด้านสังคม</u>	
๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	๑๒
๑.๑ เกษตรกร	๑๒
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๑๔

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	๒๓
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๒๓
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๒๓
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๒๓
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๒๓
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	๒๖
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๒๗
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๒๘
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๒๙
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๓๑
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๓
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๓๓
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๖
บรรณานุกรม	๓๗

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง	๒
๒	แสดงสรุปเขตการปกครอง	๒
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้	๓
๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๕
๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๕
๖	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง	๖
๗	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก	๗
๘	แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๗
๙	แสดงข้อมูลบ่อบาดาล	๘
๑๐	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๘
๑๑	แสดงข้อมูลด้านพืช	๑๐
๑๒	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๐
๑๓	แสดงข้อมูลด้านประมง	๑๑
๑๔	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๑๒
๑๕	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๑๒
๑๖	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๑๓
๑๗	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๑๓
๑๘	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๑๓
๑๙	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๑๔
๒๐	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๑๔
๒๑	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๑๕
๒๒	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๑๗
๒๓	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๑๘
๒๔	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๑๘
๒๕	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๑๙
๒๖	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๒๐
๒๗	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒๑

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๒๓
๒๙	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๓
๓๐	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว	๒๔
๓๑	แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๕
๓๒	แสดงต้นทุนการผลิต	๒๗
๓๓	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๒๙
๓๔	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๐
๓๕	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ข้าว อำเภอระโนด	๓๑
๓๖	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๓๓
๓๗	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๖

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ	๑
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ	๓
๓	แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ	๔
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอ	๔
๕	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ	๙
๖	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๓
๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง)	๒๔
๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๕
๙	แสดงปฏิทินการเพาะปลูก	๒๖
๑๐	แสดงวิธีการตลาดอำเภอ	๒๘

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

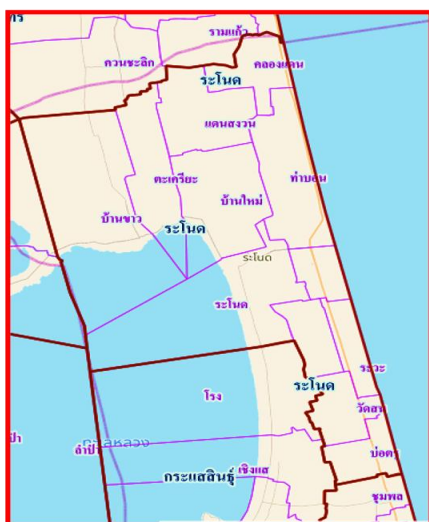
อำเภอระโนด ตั้งอยู่บนคาบทะเลสาบสงขลา อยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดสงขลา ห่างจากจังหวัดประมาณ ๙๗ กม. โดยแยกจากถนนสายสงขลา – นครศรีธรรมราช ที่สี่แยกรับแพรบกไปทาง ทิศตะวันตก ระยะทางประมาณ ๗ กม. แบ่งเขตการปกครองเป็น ๑๒ ตำบล ๗๓ หมู่บ้าน มีเนื้อที่ทั้งหมด มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๔๒๒,๓๗๔ ไร่

๑.๒ อาณาเขต

อำเภอระโนด มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ทะเลอ่าวไทย
- ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอสทิงพระ และอำเภอกระแซสสินธุ์
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ทะเลสาบสงขลา และอำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

แผนที่แสดงขอบเขตอำเภอระโนด
จังหวัดสงขลา

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอระโนด,พ.ศ.๒๕๖๙)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็นจำนวน ๓

เทศบาล ๑๐ อบต. ๑๒ ตำบล ๗๓ หมู่บ้าน

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาล จำนวน ๓ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑๐ แห่ง

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

ตำบล หมู่ที่	ระโนด	บ้านใหม่	บ้านขาว	ท่าบอน	แดน สงวน	คลองแดน	พังยาง	ระวะ	ตะเครียะ	ปากแตระ	บ่อตรุ	วัดสน
๑	มหากา	สระหมื่นแสน	หัวป่า	รับแพรก	ทุ่งสงวน	ท่าเซ็น	สามี่	หัวโนน	ปากบาง	ตะพังหม้อ	บ่อตรุ	สามบ่อ
๒	เฉียงพง	บ้านใหม่	ล่องลมเสาธง	อุตะเกา	ช่อนฉา	บ้านแค	พังยาง	ชายเคือง	หนองถั่ว	บ้านเลียบ	เจดีย์งาม	ยางเอน
๓	ปากบาง	โคกคราม	บ้านขาว	ท่าบอน	มาบเตย	คลองแดน	หน้าเมือง	วัดพร้าว	ปากเหมือง	ปากแตระ	พังชีพร้าว	วัดสน
๔	ระโนด	ผักกูด	ควา	ศาลาหลวงบน	ชีนาค	บางหอด	หัวถินใน	สำโรงแฉ่	คลองโพธิ์	หัวเกาะ	วัดประคู้	พังขาม
๕	โคกทอง	หัววัง	ควาตก	หัวคู้	แม่ใหญ่	บ้านดินนอ		หัวยาง	ดอกแบกปากเหมือง	หัวเกาะช้าง	บ้านโพธิ์	
๖	ทอนสำโรง	ลานควาย	หัวป่าตก	ศาลาหลวงล่าง				สำโรงแฉ่		รับแพรก		
๗	หัวถิน	ชีนาค		ชีนาค				พังตริ				
๘		มาบควน		คลองเปิด								
๙		สระหมื่นแสน		มาบบัว								
๑๐				มาบปรือ								

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา, พ.ศ.๒๕๖๙

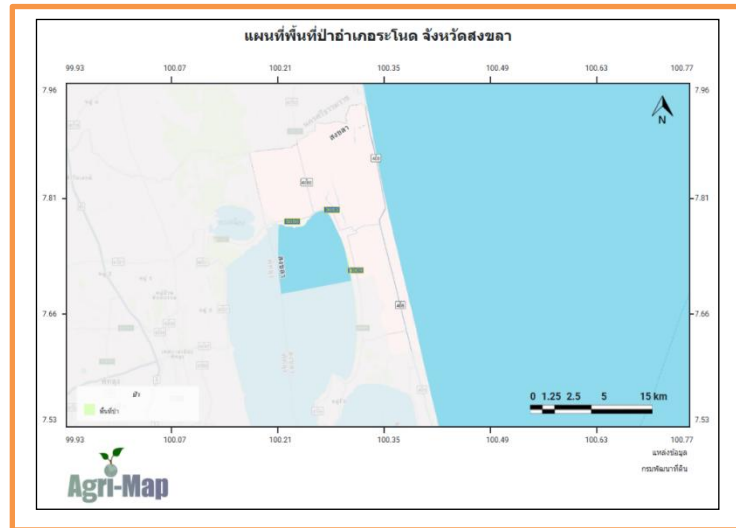
ตารางที่ ๒ แสดงสรุปเขตการปกครอง

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	อบต.	เทศบาลตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
ระโนด	๘๓.๘๐	๑	๑	๗	๒๕๗๖
คลองแดน	๓๙.๐๙	๑	-	๕	๑,๕๑๕
ตะเครียะ	๓๑.๐	๑	-	๕	๑,๗๘๖
ท่าบอน	๘๙.๕๐	๑	-	๑๐	๓,๒๙๖
บ้านใหม่	๘๘.๓	๑	-	๙	๑,๘๐๐
บ่อตรุ	๒๖.๗๔	-	๑	๕	๓๑๕
ปากแตระ	๑๕.๓๐	-	๑	๖	๒,๔๕๕
พังยาง	๑๘.๕	๑	-	๔	๑,๑๙๖
ระวะ	๗๑	๑	-	๗	๑,๘๕๓
วัดสน	๒๓.๔๘	๑	-	๔	๕๒๑
บ้านขาว	๑๐๐.๘๖	๑	-	๖	๑,๙๐๘
แดนสงวน	๔๕.๐๘	๑	-	๕	๑,๒๒๕
รวม	๖๓๒.๖๕	๑๐	๓	๗๓	๒๐,๔๔๖

ที่มา : ระบบสถิติทางการทะเบียน, พ.ศ.๒๕๖๘

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม
อำเภอระโนด มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งทะเลสาบสงขลา ด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำขัง และป่าไม้เสม็ด อยู่ในการดูแลของหน่วยอนุรักษ์ป่าบ้านพราน และทางด้านตะวันออก เป็นป่าสนทะเล และป่าละเมาะ และสวนป่าทักษิณ (ภาพที่ ๒)

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕)

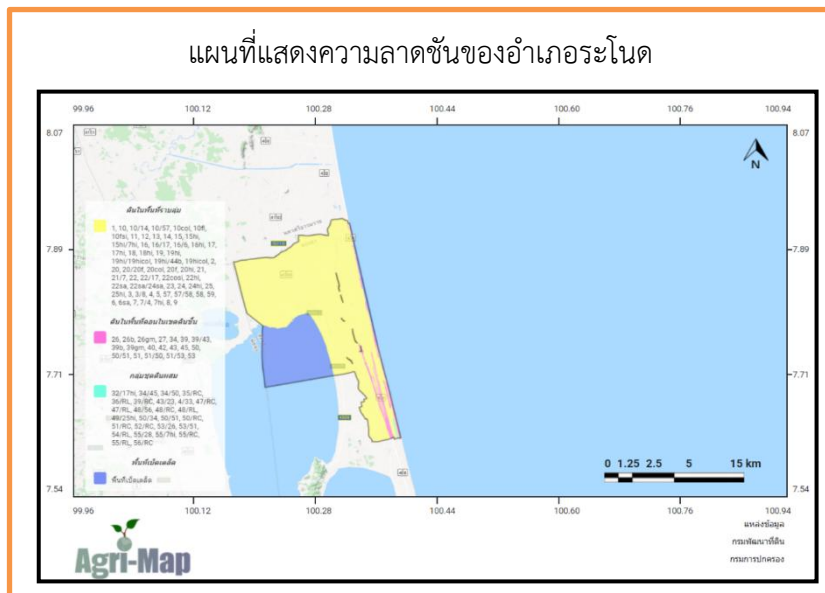
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
ระโนด	๕๒,๓๗๕	๕๓๙.๔๕	๑.๐๓
บ้านขาว	๒๔,๔๓๑.๒๕	๑๒๐.๑๔	๐.๔๙
แดนสงวน	๑๙,๓๗๕	๗.๑๒	๐.๐๔
ปากแตระ	๕๕,๙๓๗.๕	๐.๐๕	๐.๐๐
บ้านใหม่	๕๕,๑๘๗.๕	๐	๐.๐๐
ท่าบอน	๑๖,๗๑๒.๕	๐	๐.๐๐
คลองแดน	๙,๕๖๒.๕	๐	๐.๐๐
ระวะ	๑๑,๕๖๒.๕	๐	๐.๐๐
ตะเครียะ	๔๔,๓๗๕	๐	๐.๐๐
วัดสน	๑๔,๖๗๕	๐	๐.๐๐
บ่อตรุ	๖๓,๐๓๗.๕	๐	๐.๐๐
พังยาง	๒๘,๑๗๕	๐	๐.๐๐
รวม	๓๙๕,๔๐๖.๒๕	๖๖๖.๗๑	๐.๑๗

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

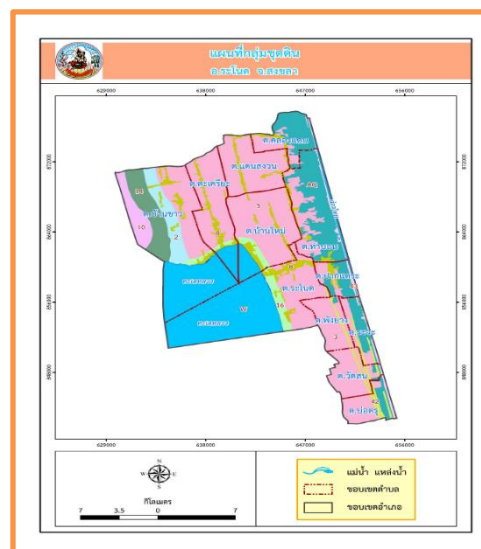
อำเภอระโนด มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเลทั้งสองด้าน ในฤดูฝนมักจะเกิดน้ำท่วมประจำปี และท่วมขังเป็นเวลานานในบางพื้นที่ และสำหรับในฤดูแล้งขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภค และการเกษตร อนึ่ง ชายฝั่งทะเลด้านอ่าวไทยเป็นเนินหาดทรายตลอดแนวทะเล และประกอบกับบางปีน้ำเค็มหนุนทำให้น้ำในทะเลสาบ และลำคลองเค็ม เนื่องจากอำเภอระโนด ไม่มีแหล่งต้นน้ำลำธารธรรมชาติ อาศัยการเก็บกักน้ำฝนในช่วงฤดูฝนเท่านั้น

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๑)

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอระโนด มีกลุ่มชุดดิน จำนวน ๘ กลุ่มชุดดิน ดังนี้

ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอ
(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกลุ่มชุดดิน กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๙)

๓. ลักษณะภูมิอากาศ

๓.๑ ฤดูกาล

ฤดูกาล แบ่งออกได้ ๒ ฤดู คือ ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนมกราคม เป็นระยะเวลา ๙ เดือน สามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ระยะ โดยพิจารณาจากกระแสลมประจำฤดูของท้องถิ่น ดังนี้

ระยะแรก ฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกันยายน ช่วงนี้จะมีฝนตกน้อยเนื่องจากมีภูเขา ซึ่งทอดขวางทางทิศทางลมมรสุมทางด้านทิศตะวันตก

ระยะที่สอง ฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึงต้นเดือนมกราคม ในระยะนี้จะมีฝนตกชุกและมีปริมาณมาก ฤดูแล้ง เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนมกราคม ถึง เดือนเมษายน ในระยะระยะนี้ได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งเป็นลมร้อนและชื้น จึงทำให้อากาศร้อนชื้นโดยทั่วไป แต่อุณหภูมิจะไม่สูงขึ้นมากนัก เนื่องจากอยู่ใกล้ทะเลทั้งสองด้าน

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลฤดูกาล

ฤดูกาล	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ฤดูร้อน		←		→								
ฤดูฝน	←	→			←	→	→	→	→	→	→	→
ฤดูหนาว												

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๔ ปี

ปี	ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี (มม.)	ปริมาณฝนเฉลี่ย (มม.)	จำนวนวันฝนตก (วัน)	เดือนที่ฝนสูงสุด	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)		
					สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๖๓	๒,๗๖๔.๒	๒๓๐.๔	๑๗๓	พฤศจิกายน	๓๓.๗	๒๓.๕	๒๘.๑
๒๕๖๔	๒,๔๓๙.๙	๒๐๓.๓	๑๗๑	พฤศจิกายน	๓๔.๑	๒๓.๑	๒๘.๐
๒๕๖๕	๒,๙๘๙	๑๙๗	๑๙๗	พฤศจิกายน	๓๓.๗	๒๓.๒	๒๘.๐
๒๕๖๖	๒,๓๒๕.๕	๑๙๓.๘	๑๗๐	พฤศจิกายน	๓๔.๓	๒๓.๔	๒๘.๕

ที่มา : แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐ ฉบับทบทวน ๒๕๖๙

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอระโนด มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางในการเชื่อมต่อขนส่งผลผลิตทางการเกษตร ดังนี้ มีเส้นทางที่สำคัญโดยมี ถนนหลวงสายหลักหมายเลข ๔๐๘ ถนนสายรองหมายเลข ๔๐๘๓ , ๔๐๐๙ , ๔๐๑๐ , ๕๐๑๖ , ๓๐๓๗

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ทางรถไฟ ไม่มี

ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ

สถานีขนส่งผู้โดยสาร จำนวน ๒ สถานี มีสายเดินรถประจำทางระหว่างอำเภอ/จังหวัด ได้แก่ รถโดยสารประจำทางระโนด-สงขลา รถโดยสารประจำทางสงขลา - ตรัง ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

-ทางหลวงหมายเลข ๔๐๘ เส้นทางระหว่างอำเภอ ถึงจังหวัด ระยะทาง ๙๕

กิโลเมตร

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ (เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง)

คลองธรรมชาติ ที่สำคัญมีจำนวน ๑๐ คลอง ดังนี้

๑. คลองระโนด ความยาว ๒๕ กิโลเมตร ผ่านตำบลระโนด บ้านใหม่ ท่าบอน และตำบลคลองแดน ใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูกตลอดทั้งปี

๒. คลองพลเอกอาทิตย์ กำลังเอก ความยาว ๒๐ กิโลเมตร ผ่านตำบลระโนด พังยาง วัดสน และตำบลบ่อตรุ ใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูกตลอดปี ในเขตตำบลระโนด พังยางและวัดสน และช่วงขาดน้ำ ในฤดูแล้งในเขตตำบลบ่อตรุ

๓. คลองกก ความยาวประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ในเขตตำบลบ้านขาว มีน้ำตลอดปี

๔. คลองโพธิ์ ความยาวประมาณ ๔.๕ กิโลเมตร ผ่านตำบลตะเคียนและตำบลบ้านขาว มีน้ำตลอดปี

๕. คลองตะเคียน ความยาวประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ในเขตตำบลตะเคียน น้ำตลอด

๖. คลองศาลาธรรม ความยาวประมาณ ๔ กิโลเมตร ผ่านตำบลตะเคียนและตำบลบ้านใหม่ มีน้ำตลอดปี

๗. คลองท่าแซะ ความยาวประมาณ ๔ กิโลเมตร ในเขตตำบลคลองแดน

๘. คลองไผ่ – สงวน ความยาวประมาณ ๑๗ กิโลเมตร ผ่านตำบลระโนด บ้านใหม่ และตำบลคลองแดน มีน้ำตลอดปี

๙. คลองพังยาง ความยาวประมาณ ๓.๕ กิโลเมตร ผ่านตำบลพังยาง และตำบลระวะ ขาดน้ำในฤดูแล้ง

๑๐. คลองแม่ใหญ่ ความยาวประมาณ ๔ กิโลเมตร อยู่ในเขตตำบลคลองแดน มีน้ำตลอดปี

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ที่	ชื่ออ่าง/ประตูลำน้ำ	ตำบล	ความจุที่ระดับน้ำสูงสุด (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุที่ระดับน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
-	-	-	-	-	-

ที่มา : <https://app.rid.go.th/reservoir>

๒) โครงการชลประทานขนาดเล็ก

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก

ที่	ตำบล	โครงการ						รวมปริมาณ น้ำ (ล้าน ลบ. ม.)	รวมพื้นที่ได้รับ ประโยชน์ (ไร่)
		อ่าง เก็บ น้ำ	ประตู ระบาย น้ำ	ฝาย	ระบบ ส่งน้ำ	สถานี สูบน้ำ	รวม		
๑	ระโนด		๑				๑		๒๐๐

ที่มา : <http://dsit.rid.go.th>

๓) แหล่งน้ำอื่น ๆ

(๑) สระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อจิ๋ว ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร)

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ที่	ตำบล	ปี ๒๕๔๘ - ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๘		รวม	
		ราย	บ่อ	ราย	บ่อ	ราย	บ่อ
๑	ตะเครียะ	๒	๒	-	-	๒	๒
๒	ท่าบอน	๒	๒	-	-	๒	๒
๓	บ่อตรุ	๓๓	๓๔	-	-	๓๓	๓๔
๔	บ้านขาว	๑	๑	-	-	๑	๑
๕	บ้านใหม่	๒	๒	-	-	๒	๒
๖	ปากแตระ	๑	๑	-	-	๑	๑
๗	พังยาง	๓	๓	-	-	๓	๓
๘	ระโนด	๑๐	๑๐	-	-	๑๐	๑๐
๙	ระวะ	๕	๕	-	-	๕	๕
๑๐	วัดสน	๑๓	๑๓	-	-	๑๓	๑๓

ที่มา : https://www.ddd.go.th/web_water/index.html

(๒) บ่อบาดาล

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล

ที่	ตำบล	ด้านการเกษตร (บ่อ)	ด้านอุปโภค - บริโภค (บ่อ)	รวม (บ่อ)
๑	คลองแดน	-	๑๔	๑๔
๒	แดนสงวน	-	๗	๗
๓	ตะเคียน	-	๕	๕
๔	ท่าบอน	-	๑๐	๑๐
๕	บ่อตรุ	-	๔	๔
๖	บ้านขาว	-	๑๓	๑๓
๗	บ้านใหม่	-	๘	๘
๘	ปากแตร	-	๒	๒
๙	พังยาง	-	๘	๘
๑๐	ระโนด	-	๘	๘
๑๑	ระวะ	-	๑๒	๑๒
๑๒	วัดสน	-	๑๔	๑๔

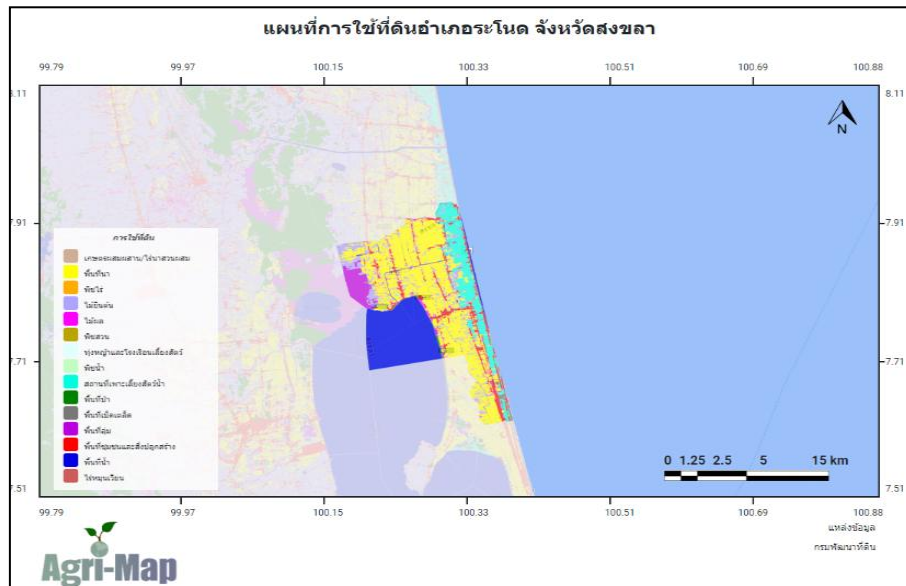
ที่มา : <http://app.dgr.go.th/newpasutara/xml/index.php>

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๖๖๖.๗๖	๐.๒๔
พืชไร่	๑๔.๕๐	๐.๐๑
ไม้ยืนต้น	๒๕,๖๔๕.๑๔	๙.๒๙
ไม้ผล	๔,๒๙๔.๑๔	๑.๕๖
พืชสวน	๖๒.๑๒	๐.๐๒
พื้นที่นา	๑๑๗,๐๑๙.๗๗	๔๒.๓๘
พืชไร่	-	-
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๓๒,๘๖๕.๕๐	๑๑.๙๐
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๖๖.๘๑	๐.๐๒
พื้นที่ลุ่ม	๑๑,๖๔๑.๗๐	๔.๒๒
พื้นที่น้ำ	๖๒,๑๗๖.๕๔	๒๒.๕๒
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑๙,๐๕๖.๑๖	๖.๙๐
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒,๖๓๗.๓๑	๐.๙๖

แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอรอนด

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๕๖๒-๒๕๖๕)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ประชากรอำเภอรอนด ประชากรมีอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตรจำนวน ๑๒๓,๗๑๙.๓๐ ไร่ (ร้อยละ ๑๐๐ ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่พื้นที่ในเขตชลประทานร้อยละ ๘๐

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลด้านพืช

ตำบล	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)						
	พื้นที่ทั้งหมด	ข้าว	ปาล์มน้ำมัน	มะพร้าว ผลแก่	มะพร้าว ผลอ่อน	พืชผัก	รวมพื้นที่ การเกษตร ทั้งหมด
ระโนด	๘,๙๗๐.๘๒	๑,๓๙๙.๐๐	๔๕๕.๒๕	๒๙๒.๙๙	๕๗.๕	๑๑,๑๗๔.๕๖	๑๓,๓๗๘.๓๐
คลองแดน	๕,๗๙๓.๐๐	๔๙๔.๗๕	๑๑๕.๙๘	๑๕๗.๖๕	๒๒.๗๕	๖,๒๔๐.๒๕	๗,๐๓๑.๓๘
ตะเครียะ	๑๔,๕๑๑.๐๗	๓,๓๕๘.๕๘	๑๑๒.๗๕	๔๖๔	๖๒.๒๕	๑๔,๘๕๑.๒๔	๑๘,๘๕๘.๘๒
ท่าบอน	๒,๓๒๔.๔๖	๙๙๑.๙๙	๑๒๔.๒๕	๑๕๔	๑๘.๕	๒,๓๕๗.๙๖	๓,๖๔๖.๗๐
บ้านใหม่	๒๓,๐๐๗.๔๙	๑,๑๒๕.๐๘	๓๐	๓๐.๒๕	๓๗.๕	๒๓,๑๖๔.๓๗	๒๔,๓๘๗.๒๐
บ่อตรุ	๑,๖๓๒.๐๖	๓๗๐.๘๓	๓๐	๒๔๒.๕๘	๒๐.๒๕	๑,๔๖๑.๐๖	๒,๑๒๔.๗๒
ปากแตระ	๙๐	๑๕๖.๗๕	๗๘.๕๘	๑๒๘.๕๕	๐.๒	๙๐	๔๕๔.๐๘
พังยาง	๓,๙๖๒.๒๗	๙๑๒.๔๙	๕๘.๐๘	๓๙๑.๖๑	๑๕.๕	๓,๔๗๘.๒๗	๔,๘๕๕.๙๕
ระวะ	๑๙๙	๑๘๘.๗๕	๓๐.๖๖	๒๖๓.๒๒	๐.๕	๑๖๓.๑๓	๖๔๖.๒๖
วัดสน	๑,๐๒๖.๘๔	๙๙๖.๔๗	๑๐๑.๒๗	๗๘๐.๒๓	๑๐๙.๕	๑,๐๑๗.๐๙	๓,๐๐๔.๕๖
บ้านขาว	๑๒,๕๘๑.๖๘	๑๐,๖๘๖.๙๒	๘๕.๗๕	๔๐๑	๕๗.๒๕	๑๒,๓๐๕.๒๓	๒๓,๕๓๖.๑๕
แดนสงวน	๑๘,๘๗๑.๗๒	๒,๔๗๔.๙๕	๓๐.๕	๑๒๐.๒๖	๙๙	๑๙,๐๘๐.๔๗	๒๑,๘๐๕.๑๘
รวม	๙๒,๙๗๐.๔๑	๒๓,๑๕๖.๕๖	๑,๒๕๒.๐๗	๓,๔๒๖.๓๔	๕๐๐.๗๐	๙๕,๓๘๓.๖๓	๑๒๓,๗๑๙.๓๐

ที่มา : ระบบข้อมูลพื้นฐานสำหรับงานส่งเสริมการเกษตรจังหวัดสงขลา พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
บ่อตรุ	๖๓๒	๕๙๒	-	๐	๓๗	๕,๑๔๒	๓๖๗	๙๕	๐
ปากแตระ	๔๘๑	๖๕๓	-	๔	๕๐	๓,๘๙๑	๕๑,๔๒๗	๙๖๔	๐
พังยาง	๔๑๙	๕๘๒	-	๐	๒๗	๓,๖๓๔	๒๕,๓๕๗	๘๒	๐
ระวะ	๖๕๒	๕๐๖	-	๐	๓๔๕	๗,๐๘๐	๓,๗๐๑	๑๕๖	๐
วัดสน	๔๗๐	๘๖๘	-	๒๐	๕๓๐	๓,๙๑๐	๑๑,๔๗๕	๕๘	๐
บ้านขาว	๖๙๒	๑,๒๐๖	-	๑,๖๔๙	๑๗	๗,๖๐๒	๑๕,๓๐๘	๘๕	๐
ระโนด	๖๑๓	๑,๑๐๑	-	๑๔	๓๐๐	๕,๔๙๓	๓,๔๑๙	๖๒	๘
คลองแดน	๒๓๐	๒๘๖	-	๐	๐	๒,๒๘๐	๑๔๐	๒๓๐	๐
ตะเครียะ	๔๒๔	๘๖๖	-	๖๑	๕๑	๔,๖๖๓	๕,๙๙๕	๒๐๙	๐
แดนสงวน	๔๐๐	๔๑๗	-	๐	๒๙๐	๓,๖๙๒	๒,๗๗๘	๙๙	๐
ท่าบอน	๖๗๘	๑,๓๕๕	-	๑๙	๗๘	๕,๐๕๒	๔๕๗	๗๐๙	๐
บ้านใหม่	๕๗๐	๖๕๐	-	๒	๒๗	๔,๘๘๕	๗,๙๐๙	๖๖	๐
รวมทั้งหมด	๖,๒๖๑	๙,๐๘๒	-	๑,๗๖๙	๑,๗๕๒	๕๗,๓๒๔	๑๒๘,๓๓๓	๒๘๑๕	๘

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอระโนด,พ.ศ.๒๕๖๘

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์ ๑ แห่ง คือ ผลิตอาหารสัตว์บกและสัตว์น้ำ
ชื่อโรงงานไทยยูเนียน ฟีดมิลล์ จำกัด ที่ตั้ง หมู่ ๒ ตำบลระโนด อำเภอรโนด
- โรงงานฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐาน-.....แห่ง คือ.....-.....
ชื่อโรงงาน.....-..... ที่ตั้ง.....-.....
- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่.....-.....จำนวน คือ.....-.....
ชื่อฟาร์ม.....-.....ที่ตั้ง.....-.....

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกร รวม (ราย)	กึ่งทะเล (ไร่)	กึ่งน้ำจืด (ไร่)	ปลาทะเล (ไร่)	ปลาน้ำจืด (ไร่)	สัตว์น้ำ สวยงาม	สัตว์น้ำอื่น ๆ
คลองแดน	๑๕๐	๑,๕๖๒	-	๒๙	๒๒	-	๔๔
แดนสงวน	๒๗	๒๔	-	-	๒๗	-	-
ตะเครียะ	๔๕	-	-	-	๔๒	-	-
ท่าบอน	๔๐๘	๓,๒๕๓	๑	๑๔๕	๗๖	-	๔๗๓
บ่อตรุ	๖๘	๓๗๓	-	๖	๑๑	-	๑๐
บ้านขาว	๖๐	-	-	-	๘๐	-	-
บ้านใหม่	๓๑	-	-	-	๓๐	-	-
ปากแตระ	๘๓	๗๑๕	-	๘	๗	-	๑๖๘
พังยาง	๑๘	๗๑	-	-	๑๗	-	๑
ระโนด	๓๒	๔	๑	-	๑๖	-	-
ระวะ	๑๖๖	๑,๐๗๒	-	๕๐	๒๕	-	๑๕
วัดสน	๙๓	๒๑๓	-	๔	๕๐	-	๕
รวมทั้งหมด	๑,๑๘๑	๗,๒๘๗	๒	๒๔๒	๔๐๓	๐	๗๑๖

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอรโนด, พ.ศ.๒๕๖๙

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ว่า ไม่มี)

-ไม่มี-

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) ครั้วเรือนและประชากร

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนครั้วเรือน และประชากร

ที่	ตำบล	ครั้วเรือน ทั้งหมด	ครั้วเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	ระโนด	๒,๕๗๖	๘๖๘	๒,๓๙๐	๒,๔๙๖	๔,๘๘๖
๒	คลองแดน	๑,๕๑๕	๒๙๑	๑,๕๑๙	๑,๕๖๐	๓,๐๗๙
๓	ตะเคียน	๑,๗๘๖	๙๐๒	๑,๘๖๑	๑,๙๗๑	๓,๘๓๒
๔	ท่าบอน	๓,๒๙๕	๓๔๔	๓,๙๒๖	๓,๘๕๗	๗,๗๘๓
๕	บ้านใหม่	๑,๗๙๙	๑,๐๗๓	๒,๑๘๙	๒,๑๗๕	๔,๓๖๔
๖	บ่อตรุ	๓๑๕	๔๒๓	๔๓๕	๔๔๑	๘๗๖
๗	ปากแตระ	๒,๔๕๓	๑๔๖	๒,๘๗๘	๒,๙๗๐	๕,๘๔๘
๘	พังยาง	๑,๑๙๖	๕๔๙	๑,๖๐๒	๑,๖๔๘	๓,๒๕๐
๙	ระวะ	๑,๘๕๔	๓๓๐	๒,๔๔๘	๒,๕๓๕	๔,๙๘๓
๑๐	วัดสน	๕๒๐	๕๘๙	๕๙๒	๕๖๓	๑,๑๕๕
๑๑	บ้านขาว	๑,๙๐๕	๙๙๑	๒,๒๐๘	๒,๒๙๓	๔,๕๐๑
๑๒	แดนสงวน	๑,๒๒๔	๗๐๘	๑,๒๗๐	๑,๓๔๘	๒,๖๑๘
รวม		๒๐,๔๓๘	๗,๒๑๔	๒๓,๓๑๘	๒๓,๘๕๗	๔๗,๑๗๕

(ที่มา : สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร(รายเดือน), มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๘)

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอระโนด,พ.ศ.๒๕๖๘

๒) หัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนหัวหน้าครั้วเรือนจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ครั้วเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๒๑๒๐	๓๒.๒๑
๕๖ – ๖๕ ปี	๑๗๔๐	๒๖.๔๔
๔๖ – ๕๕ ปี	๑๕๗๗	๒๓.๙๖
๓๖ – ๔๕ ปี	๗๒๓	๑๐.๙๘
๒๖ – ๓๕ ปี	๓๘๓	๕.๘๒
๑๘ – ๒๕ ปี	๓๙	๐.๕๙
รวม	๖๕๘๒	๑๐๐

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร farmer.doae.go.th

ตัดยอด ๓๐ เมษายน ๒๕๖๘

๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๕,๓๔๕	๘๑.๒๑
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๑,๒๓๗	๑๘.๗๙
รวม	๖,๕๘๒	๑๐๐

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร farmer.doae.go.th

ตัดยอด ๓๐ เมษายน ๒๕๖๘

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตารางที่ ๑๗ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๔,๐๓๙	๕๐.๑๖
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๑,๓๖๙	๑๗
เช่า	๒,๖๔๔	๓๒.๘๔
รวม	๘,๐๕๒	๑๐๐

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร farmer.doae.go.th

ตัดยอด ๓๐ เมษายน ๒๕๖๘

๕) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของตนเอง)

ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๓๗๔๘	๑๔๑	๐	๔๑๓	๔๐๓๙

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร farmer.doae.go.th

ตัดยอด ๓๐ เมษายน ๒๕๖๘

๖) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

รายได้ของครัวเรือนเกษตรกร มีรายได้ในภาคเกษตร เฉลี่ย ๖๙,๕๕๖ บาท/ครัวเรือน/ปี นอกภาคเกษตร เฉลี่ย ๗๓,๗๘๗.๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี

๗) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

หนี้สินของครัวเรือนเกษตรกร มีหนี้สินในภาคเกษตร น้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี

๘) ประเพณีและวัฒนธรรม

(๑) การนับถือศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประมาณ ๙๙%

(๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

- ๑) งานประเพณีลากพระ
- ๒) งานประเพณีเดือนสิบ
- ๓) งานประเพณีสงกรานต์
- ๔) งานประเพณีลอยกระทง

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
คลองแดน	-	-	๑	๒๐	-	-	๔	๔๕	-	-	-	-
แดนสงวน	๑	๑๑	๑	๑๐	๑	๑๖	๖	๑๐๓	-	-	-	-
ตะเคียน	๓	๖๐	๑	๑๐	๒	๓๔	๖	๔๔	-	-	-	-
ท่าบอน	๑	๑๐	๑	๑๐	๑	๓๐	๗	๖๐	-	-	-	-
บ่อตรุ	-	-	-	-	๑	๓๖	๒	๒๐	-	-	-	-
บ้านขาว	๑	๑๑	๑	๑๔	๑	๑๒	๘	๑๙๑	-	-	-	-
บ้านใหม่	๓	๕๔	๑	๑๑	๑	๒๔	๔	๔๐	-	-	-	-
ปากแตระ	-	-	-	-	-	-	๒	๒๐	-	-	-	-
พังยาง	๑	๑๒	๑	๑๐	๑	๓๐	๒	๑๔	-	-	-	-
ระโนด	๒	๑๒	๑	๑๐	๑	๓๐	๑	๙	-	-	-	-
ระวะ	-	-	๑	๑๐	-	-	๔	๖๕	-	-	-	-
วัดสน	-	-	-	-	-	-	๒	๕๑	-	-	-	-
รวม	๑๒	๑๗๐	๙	๑๐๕	๙	๒๑๒	๔๘	๖๗๒	-	-	-	-

ที่มา : ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอระโนด,พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๓๖
เครื่องดื่ม	๘
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๔
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	๑๐
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๓
รวม	๖๑

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอระโนด,พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
ระโนดกล้วยหอมทองปลอดสารพิษ	๖	ปากแตระ	๑๕
สุรากลั่นตะเคียน	๓	ตะเคียน	๗
กลุ่มเลี้ยงวัวเพื่อนร่วมใจ	๕	ตะเคียน	๗
กลุ่มผลิตข้าวบ้านหนองถั่ว	๒	ตะเคียน	๗
ภูมิปัญญาตะเคียนหนองลาน	๓	ตะเคียน	๘
ภูมิปัญญาทุ่งตะเคียน	๓	ตะเคียน	๗
เหล่าเคียน	๑	ตะเคียน	๘
กลุ่มเลี้ยงแพะบ้านหัวคู้	๕	ท่าบอน	๑๐
น้ำพริกแม่ปลื้ม	๑	ท่าบอน	๙
เลี้ยงปูดำท่าบอน	๕	ท่าบอน	๑๐
ฟ้าบันดาลสุราไทย	๖	ท่าบอน	๗
กลุ่มส่งเสริมอาชีพผลิตสุรากลั่นชุมชน	๖	ท่าบอน	๑๐
เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งบ้านศาลาหลวงล่าง	๖	ท่าบอน	๗
ศูนย์สมุนไพรบ้านนก	๓	วัดสน	๔๒
กลุ่มผู้ปลูกมะพร้าวน้ำหอมอำเภอระโนด	๓	วัดสน	๙
นาแปลงใหญ่บ้านหนองอ้ายแท่น	๑	บ้านใหม่	๑๔
สุรากลั่นตาลคู่	๗	บ้านใหม่	๗
ตาลโหนดเมืองระโนด	๑	ระวะ	๑๑
ลูกชานา	๑	ระวะ	๗
แปรรูปลูกตาลบ้านชายเคือง	๒	ระวะ	๓๔
ผลิตสุราพื้นบ้านระวะร่วมใจ	๑	ระวะ	๗
ภูมิปัญญาเพชรักษ์	๑	บ้านขาว	๗
ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมลูกปัดมโนราห์บ้านขาว	๓	บ้านขาว	๗
แปลงใหญ่ตำบลบ้านขาว	๓	บ้านขาว	๑๐๒

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
เครื่องแกงสมุนไพรบ้านขาว	๓	บ้านขาว	๑๖
กลุ่มปลาดุกหัวปาดก	๖	บ้านขาว	๑๓
วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันควาตก	๕	บ้านขาว	๔๕
ปลูกปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนตำบลบ้านขาว	๕	บ้านขาว	๒๕
กลุ่มแม่บ้านคลองแดน	๓	คลองแดน	๑๕
คนเลี้ยงกุ้งชาวคลองแดน	๑	คลองแดน	๘
เลี้ยงโคขุนบ้านแดนสงวน ๑	๑	แดนสงวน	๑๐
ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านแม่ใหญ่	๕	แดนสงวน	๒๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแดนอนุรักษ	๒	แดนสงวน	๓๘
เกษตรผสมผสานบ้านหัวหิน	๔	พังยาง	๗
ลากูน/LAGOON	๑	พังยาง	๙
โหนดแอนด์คราฟท์สปิริต	๓	ตะเคียน	๘
ปักติไต้ Pak Tai	๑	บ้านขาว	๗
ผลิตพืชเศรษฐกิจบ่อตรุ	๓	บ่อตรุ	๗
ปลูกพืชระโนดทุ่งทอง	๓	บ่อตรุ	๗
ผลิตมะพร้าวหอมระโนด	๗	ระโนด	๙
หัตถกรรมกระจูดตำบลบ้านขาว	๔	บ้านขาว	๘
โหนดศิลป์	๒	บ่อตรุ	๘
รักษ์สมุนไพรระโนด	๔	ระโนด	๘
กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตรตำบลบ่อตรุ	๔	บ่อตรุ	๘
หมื่นปราบชนโรงบ้านปากระวะ	๑	คลองแดน	๘
หัตถกรรมตัดเย็บบ้านมาบับ	๙	ท่าบอน	๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอระโนด.,พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลแดนสงวน	๑	แดนสงวน	๑๑
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรปลูกปาล์มน้ำมันบ้านศาลาหลวงล่าง ม.๖	๖	ท่าบอน	๑๕
กลุ่มปลูกพืชผักบ้านปากบาง	๑	ตะเครียะ	๑๑
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผู้ปลูกผักบ้านคลองไสร้า	๔	ระโนด	๑๒
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรดอกดาวเรืองบ้านหมื่นแสน ม.๙	๙	บ้านใหม่	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรผสมผสานบ้านหัวหิน	๔	พังยาง	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผู้ปลูกมะพร้าวตำบลระโนด	๗	ระโนด	๔๑
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรโหนดศิลป์	๒	บ่อตรุ	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรตามรอยเท้าพ่อ	๕	คลองแดน	๑๕
แดนอนุรักษ์	๒	แดนสงวน	๓๗
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านป่าหมาก หมู่ ๑ บ้านใหม่	๑	บ้านใหม่	๑๑
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหัวหิน ม.๗ ต.ระโนด	๗	ระโนด	๑๐
กลุ่มแม่บ้านแปรรูปลูกตาลบ้านชายเคือง	๒	ระวะ	๑๐
กลุ่มผลิตน้ำยาเอนกประสงค์ตำบลตะเครียะ	๔	ตะเครียะ	๑๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกลุ่มกระจูดบ้านควา	๔	บ้านขาว	๑๐
กลุ่มยุวเกษตรกรวัดทุ่งสงวน	๑	แดนสงวน	๒๗
กลุ่มยุวเกษตรกรวัดบ้านใหม่	๒	บ้านใหม่	๑๒
กลุ่มยุวเกษตรกรท่าบอนมิตรภาพที่ ๙๐	๓	ท่าบอน	๑๐
กลุ่มยุวเกษตรกรชลธี	๑	ตะเครียะ	๓๖
กลุ่มยุวเกษตรกรบ้านระโนด (ธัญเจริญ)	๔	ระโนด	๓๘
กลุ่มยุวเกษตรกรวัดเจดีย์งาม	๒	บ่อตรุ	๑๖
กลุ่มยุวเกษตรกรวัดหัวป่า (รักเมืองไทย ๓๘)	๖	บ้านขาว	๑๕
กลุ่มยุวเกษตรกรไทยรัฐวิทยา ๓๗ (วัดหัวหิน)	๔	พังยาง	๑๕
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนตะเครียะวิทยาคม	๑	ตะเครียะ	๑๐
กลุ่มยุวเกษตรกรฟาร์มปีศาจ Devil Farm	๑	บ้านขาว	๓๑
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดปากแตระ	๓	ปากแตระ	๑๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอระโนด,พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
สหกรณ์การเกษตรระโนด จำกัด	๔	ระโนด	๑๘๐

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสงขลา,พ.ศ.๒๕๖๙

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
ตะเครียะ	-	๒	๒	๑	๑	-	-	-	-
บ้านขาว	๑	๒	๑	๑	๑	-	-	-	-
บ้านใหม่	-	๑	๑	-	๑	-	-	-	-
แดนสงวน	-	๑	๑	-	๑	-	-	-	-
พังยาง	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
วัดสน	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
ปากแตระ	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
ระโนด	-	๒	๑	๑	๑	-	-	-	-
ระวะ	-	-	-	-	๑	-	-	-	-
ท่าบอน	-	-	-	-	๑	-	-	-	-
คลองแดน	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
บ่อตรุ	-	-	-	-	๑	-	-	-	-
รวม									

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอระโนด,พ.ศ.๒๕๖๙

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตารางที่ ๒๕ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบุญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
ระโนด	๑	-	-	-	๓	๗	-	-	-
คลองแดน	-	-	-	-	-	๕	-	-	-
ตะเครียะ	-	-	-	๑	-	๕	-	-	-
ท่าบอน	-	-	-	-	-	๑๐	-	-	-
บ้านใหม่	-	-	-	-	๒	๙	-	-	-
บ่อตรุ	-	-	-	-	๑	๕	-	-	-
ปากแตระ	-	-	-	-	-	๖	-	-	-
พังยาง	-	-	-	-	๑	๔	-	-	-
ระวะ	-	-	-	๑	๑	๗	๑	-	-
วัดสน	-	-	๒	๑	๑	๔	-	-	-
บ้านขาว	-	๑	-	-	๑	๖	-	-	-
แดนสงวน	-	-	๑	-	๒	๕	-	-	๑
รวม	๑	๑	๓	๓	๑๒	๗๓	๑	-	๑

หมายเหตุ : อาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตร(อกษ.) และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน(อกม.) ,พ.ศ.๒๕๖๙

(๒) ปราชญ์ชาวบ้าน

อำเภอระโนด มีปราชญ์ชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของปราชญ์แต่ละคน จำนวน ๑๕ คน

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน

ตำบล	จำนวน (ราย)	องค์ความรู้ด้าน
ระโนด	๒	ข้าว
คลองแดน	๑	ไม้ผล
ตะเคียน	๑	ข้าว
ท่าบอน	๑	ข้าว
บ้านใหม่	๒	ข้าว
บ่อตรุ	๑	ข้าว
ปากแตระ	๒	ข้าว และพืชผัก
พังยาง	๑	ไม้ผล
ระวะ	๑	ข้าว
วัดสน	๑	ข้าว
บ้านขาว	๑	ข้าว
แดนสงวน	๑	พืชผัก
รวม	๑๕	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอระโนด, พ.ศ.๒๕๖๙

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอรอนดง จังหวัดสงขลา	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว	๕	บ้านขาว
๒	ศูนย์เรียนรู้แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตะเครียะ	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น (ปาล์มน้ำมัน)	๑	ตะเครียะ
๓	ศูนย์เรียนรู้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงบ้านพังขาม	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๔	วัดสน
๔	ศูนย์เรียนรู้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหนองถั่ว	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๒	ตะเครียะ
๕	แปลงใหญ่หนองอ้ายแต่น	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๑	บ้านใหม่
๖	ศูนย์เรียนรู้การผลิตไม้ผล	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๔	พังยาง
๗	กลุ่มปลูกกล้วยหอมทองปลอดสารพิษเพื่อการค้า	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๖	ปากแตระ
๘	วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ตำบลบ้านขาว	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๓	บ้านขาว
๙	แปลงเกษตรผสมผสานตามรอยเท้าพ่อ ๑ ไร่ได้หลายแสน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๔	บ้านขาว
๑๐	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านเฉียงพง	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๒	ระโนด
๑๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร เครือข่ายในเขตปฏิรูปที่ดิน	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๒	แดนสงวน
๑๒	ศูนย์เรียนรู้อนุรักษ์ดินบ้านหัวหิน	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๗	ระโนด
๑๓	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงสวนแทนบุญ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	คลองแดน

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอรอนดง, พ.ศ.๒๕๖๘

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๑๑ กลุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก(คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)
๑	บ้านขาว	แปลงใหญ่ข้าวบ้านขาว	ข้าว	๑๐๒	๑,๘๔๙
๒	บ้านขาว	แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันควาตก	ปาล์ม	๕๖	๘๕๓
๓	ตะเคียน	แปลงใหญ่ข้าวหนองถั่ว	ข้าว	๓๗	๔๕๓
๔	ตะเคียน	แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตะเคียน	ปาล์ม	๕๒	๖๔๐
๕	แดนสงวน	แปลงใหญ่ข้าวแดนสงวน	ข้าว	๔๓	๕๐๕
๖	บ้านใหม่	แปลงใหญ่ข้าวบ้านหนองอ้ายแท่น	ข้าว	๓๑	๖๘๗
๗	บ้านใหม่	แปลงใหญ่ข้าวมาบดวน	ข้าว	๓๑	๕๓๒
๘	ระโนด	แปลงใหญ่ข้าวสมาชิกผู้ทำนาสหกรณ์การเกษตรระโนด	ข้าว	๕๓	๑,๔๖๗
๙	ระโนด	แปลงใหญ่โคเนื้อสหกรณ์การเกษตรระโนด จำกัด	โคเนื้อ	๗๕	๖๑๑ ตัว
๑๐	วัดสน	แปลงใหญ่แพะอำเภอรระโนด	แพะ	๘๖	๒,๙๕๘ ตัว
๑๑	ระวะ	แปลงใหญ่ผู้เลี้ยงกุ้งขาวแวนาไมด์ อำเภอรระโนด	กุ้งขาว	๑๖	๓๐๒

ที่มา : ฐานข้อมูลระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ จังหวัดสงขลา, พ.ศ.๒๕๖๙

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้าข้าว

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

[✓] น้ำฝน [✓]ชลประทาน [] บ่อน้ำบาดาล [✓] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

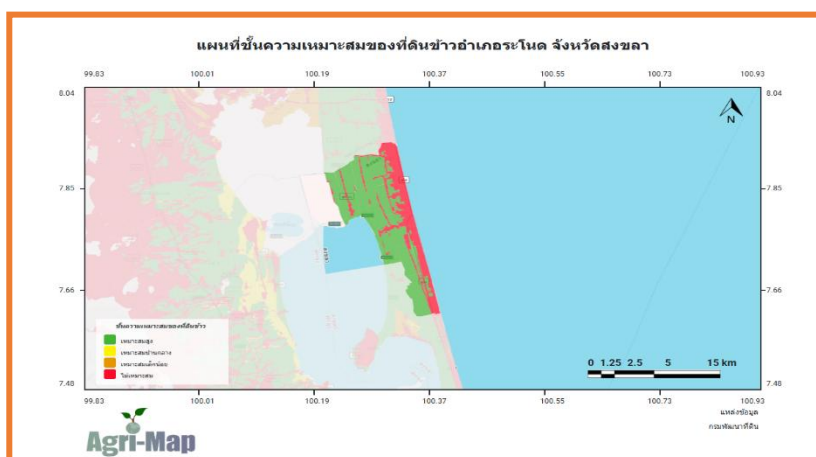
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๑) เขตความเหมาะสม

ตารางที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอกระโนน	๑๒๖,๖๑๘.๔๑	-	-	๕๕,๙๐๖.๕๔	๑๘๒,๕๒๔.๙๕
ต.บ้านใหม่	๒๕,๔๓๕.๓	-	-	๑,๗๑๔.๗๑	๒๗,๑๕๐.๐๑
ต.ท่าบอน	๗,๓๑๙.๖๗	-	-	๑,๙๕๑๒.๘	๒๖,๘๓๒.๔๗
ต.แดนสงวน	๑๗,๙๓๐.๖	-	-	๑,๙๘๙.๖๒	๑๙,๙๒๐.๒๒
ต.ตะเคียน	๑๗,๖๙๑.๒	-	-	๒,๑๘๓.๕	๑๙,๘๗๔.๗
ต.ระโนด	๑๗,๐๗๔.๙	-	-	๒,๔๙๑.๒๖	๑๙,๕๖๖.๑๖
ต.คลองแดน	๔,๐๒๗.๒๕	-	-	๘,๗๓๕.๓๕	๑๒,๗๖๒.๖
ต.วัดสน	๙,๗๑๓.๗๔	-	-	๒,๐๘๒.๑๖	๑๑,๗๙๕.๙
ต.พังยาง	๙,๓๐๖.๔๘	-	-	๑,๐๗๒.๑๘	๑๐,๓๗๘.๖๖
ต.บ่อตรุ	๕,๖๕๒.๕๘	-	-	๔,๒๖๗.๐๔	๙,๙๑๙.๖๒
ต.ระวะ	๒,๕๗๒.๐๙	-	-	๕,๘๙๐.๑๒	๘,๔๖๒.๒๑
ต.บ้านขาว	๗,๗๗๒.๔๘	-	-	๕๗๘.๔๙	๘,๓๕๐.๙๗
ต.ปากแตระ	๒,๑๒๒.๑๒	-	-	๕,๓๘๙.๓๑	๗,๕๑๑.๔๓

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๓

ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว

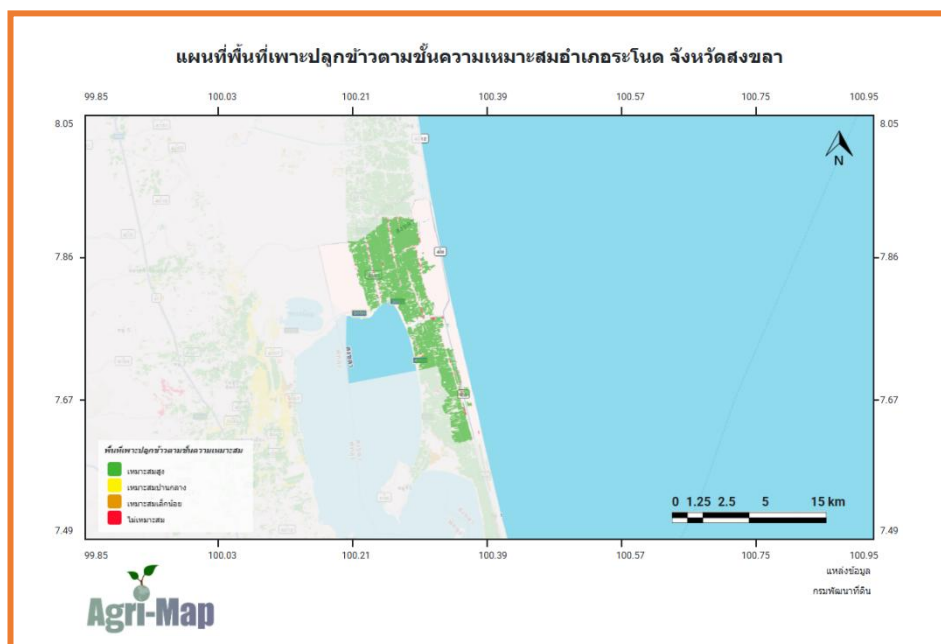
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๓)

(๓) พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอกระโนน	๑๐๑,๕๖๗.๘๑	-	-	๒,๗๓๓.๒๔	๑๐๔,๓๐๑.๐๕
ต.บ้านใหม่	๒๑,๗๓๐.๖	-	-	๔๖๘.๖๗	๒๒,๑๙๙.๒๗
ต.แดนสงวน	๑๗,๐๖๔.๖	-	-	๕๒๕.๒๑	๑๗,๕๘๙.๘๑
ต.ตะเคียน	๑๕,๔๖๐.๙	-	-	๔๒๕.๔	๑๕,๘๘๖.๓
ต.ระโนด	๑๓,๔๓๕.๔	-	-	๓๘๙.๔๓	๑๓,๘๒๔.๘๓
ต.พังยาง	๘,๑๑๗.๙๕	-	-	๑๗๒.๖๓	๘,๒๙๐.๕๘
ต.วัดสน	๗,๑๒๓.๒๒	-	-	๒๖๔.๘	๗,๓๘๘.๐๒
ต.บ้านขาว	๖,๖๒๕.๕๔	-	-	๑๑๔.๗๙	๖,๗๔๐.๓๓
ต.บ่อตรุ	๔,๗๐๕.๕๖	-	-	๕๑.๒๓	๔,๗๕๖.๗๙
ต.คลองแดน	๒,๕๖๘.๕๕	-	-	๖๙.๓๔	๒,๖๓๗.๘๙
ต.ท่าบอน	๒,๒๗๕.๒๒	-	-	๘๕.๙๑	๒,๓๖๑.๑๓
ต.ระวะ	๑,๓๖๓.๗๑	-	-	๘๙.๖๕	๑,๔๕๓.๓๖
ต.ปากแตระ	๑,๐๙๖.๕๖	-	-	๗๖.๑๘	๑,๑๗๒.๗๔

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน , พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๓

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน , พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๓)

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

๑) การใช้พันธุ์ดี เกษตรอำเภอรอนดส่วนใหญ่หว่านข้าวในอัตรา ๒๐-๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ แหล่งที่มาของเมล็ดพันธุ์ ได้มาจากซื้อจากแหล่งต่างๆ รองลงมาคือการเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง พันธุ์ข้าวที่ใช้ปลูก คือ ข้าวนาสวนพื้นแข็ง รองลงมาคือ ข้าวนาสวนพื้นนุ่ม ข้าวหอมปทุม และพันธุ์อื่นๆ ตามลำดับ

๒) การเตรียมดิน โดยไถกลบตอซังข้าวหลังการเก็บเกี่ยว การเตรียมดินมีการไถสองครั้งคือไถตะและไถแปร

๓) การปลูกใช้วิธีการหว่านน้ำตาม คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๔) ระบบการให้น้ำ ใช้น้ำจากชลประทาน และน้ำฝน

๕) การดูแลรักษา มีการฉีดยาคุมวัชพืช ฉีดยาฆ่าหญ้า ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช หมั่นสำรวจแปลงนาทุก ๗ วัน เพื่อสำรวจการระบาดของศัตรูพืช/โรคพืช

๖) การใส่ปุ๋ย การใช้ปุ๋ยมีการใส่ปุ๋ยเคมี ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐ ประมาณ ๒๐-๓๐ วัน หลังข้าวออกครั้งที่ ๒ ใส่ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ ระยะกานีดข่อดอก ประมาณ ๓๐ วัน ก่อนข้าวออกดอก

๗) การเก็บเกี่ยว ระยะพลับพลึง ส่วนใหญ่จะขายข้าวสดโดยไม่ต้องตากลดความชื้น

๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เกษตรกรขายสด

๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู ส่วนใหญ่ใช้สารเคมี รองลงมาคือใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดโรคและแมลง

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอรอนด มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว	←△					△				△		
												→
	←▽				▽					▽		→

สัญลักษณ์

↔ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

↔ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูก

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอรอนด, พ.ศ.๒๕๖๙)

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

ตารางที่ ๓๒ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๙

รายการ	ในเขตชลประทาน	นอกเขตชลประทาน	หมายเหตุ
ค่าเช่า	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	
ค่าเตรียมดิน ๒ ครั้ง	๗๐๐	๗๐๐	
ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว (ไร่ละ ๒๕ กก/ทะ ๒๐ บ)	๕๐๐	๕๐๐	
ค่าจ้างหว่าน (ไร่ละ ๘๐ บ.)	๘๐	๘๐	
ยาคุม+ฆ่าวัชพืช (ชุด ๘๐๐ บ./๑๐ไร่)	๘๐	๘๐	
ค่าจ้างฉีดยาคุม (ถึงละ ๘๐ บาท)	๘๐	๘๐	
ค่าปุ๋ยเคมี/ปุ๋ยอินทรีย์ (๑๖-๒๐-๐+๔๖-๐-๐ ประมาณ ๑ กระสอบๆละ ๑,๒๐๐ บาท)	๑,๒๐๐	๑,๒๐๐	
ค่าจ้างใส่ปุ๋ย ๒ ครั้ง (กระสอบละ ๑๐๐ บ.)	๑๐๐	๑๐๐	
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๒๐๐	๓๐๐	
สารกำจัดศัตรูพืช (ฆ่าหนอน แมลง)	๑๐๐	๑๐๐	
ค่าจ้างฉีดสารกำจัดศัตรูพืช	๘๐	๘๐	
ค่าฮอร์โมน (ชุด ๑,๒๐๐ บ./๕๑๐ไร่)	๑๒๐	๑๒๐	
ค่าจ้างฉีดฮอร์โมน	๘๐	๘๐	
ค่าเก็บเกี่ยว	๔๕๐	๔๕๐	
ค่าขนส่ง คิดที่ ๗๐๐ กก./ไร่ (ราคา ๒๐๐ บาท/ตัน)	๑๔๐	๑๔๐	
รวมต้นทุน	๕,๔๑๐	๕,๕๑๐	
ผลผลิต (กก./ไร่)	๖๕๓	๖๕๓	
ราคาเฉลี่ย (กก./ไร่)	๘	๘	
ราคาสุทธิ (บาท/ไร่)	๕,๒๒๔	๕,๒๒๔	
กำไรสุทธิ (บาท/ไร่)	-๑๘๖	-๒๘๖	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอรอนด, พ.ศ.๒๕๖๙)

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

ภาพที่ ๑๐ แสดงวิถีการตลาดข้าว อำเภอระโนด
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอระโนด, พ.ศ.๒๕๖๙)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป / โรงสีข้าว

มีแหล่งรับซื้อ รวม ๑๕ แห่ง

- อยู่ในหมู่ที่ ๒	ตำบลตะเคียน	จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๒	ตำบลบ้านขาว	จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๓	ตำบลบ้านขาว	จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๑	ตำบลบ้านขาว	จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๒	ตำบลคลองแดน	จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๓	ตำบลท่าบอน	จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๖	ตำบลระโนด	จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๓	ตำบลบ้านใหม่	จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๔	ตำบลบ้านใหม่	จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๕	ตำบลบ้านใหม่	จำนวน ๒ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๗	ตำบลบ้านใหม่	จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๘	ตำบลบ้านใหม่	จำนวน ๒ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๙	ตำบลบ้านใหม่	จำนวน ๑ แห่ง

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

มีเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในอำเภอจำนวน ๔,๕๓๕ ราย และมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ จำนวน ๑๙ ราย มีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๓ แสดงเกษตรกรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่

ที่	ชื่อ-สกุล	หมู่	ตำบล	ประเภท	องค์ความรู้โดดเด่น
๑	นางสมพร แก้วทงค์	๑	บ้านใหม่	ข้าว	การใช้โดรนเพื่อการเกษตร
๒	นางสุภา จำปาพา	๑	บ้านใหม่	ข้าว	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
๓	นางจำปี นวน้อย	๑	ตะเคียน	ข้าว	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
๔	นางสุนิสา มะโนสินธุ์	๓	ตะเคียน	ข้าว	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
๕	นางนิตยา โทธรัตน์	๑	บ้านขาว	ข้าว	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
๖	นายพงศ์พันธ์ จันทร์ทอง	๒	แดนสงวน	ข้าว	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
๗	นางศรีเรือน บุญชู	๒	ตะเคียน	ข้าว	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
๘	นายประวิทย์ สุวรรณโณ	๒	ระโนด	ข้าว	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
๙	นางกาญจนา มัชพันธ์ุ	๗	บ้านใหม่	ข้าว	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
๑๐	นางถนอมจิต หวานคง	๕	บ้านขาว	ข้าว	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
๑๑	นางศิริมา หนูพันธ์	๔	บ้านใหม่	ข้าว	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
๑๒	นายสหวน มณีโชติ	๕	บ้านขาว	ข้าว	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
๑๓	นางถนอม บัวทอง	๑	บ้านใหม่	ข้าว	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
๑๔	นางอริศรา เมฆน้อย	๕	ตะเคียน	ข้าว	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
๑๕	นางสาววรรณิ เจริญวิริยะ	๑	บ้านใหม่	ข้าว	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
๑๖	นางสาวอาทิตย์ยา นกแก้ว	๕	บ้านขาว	ข้าว	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
๑๗	นายไพฑูรย์ หนูจีน	๒	ตะเคียน	ข้าว	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
๑๘	นายวิโชติ สังข์นุ่น	๗	ระโนด	ข้าว	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
๑๙	นายโชคดี ไส่สาม	๓	บ้านขาว	ข้าว	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอระโนด, พ.ศ.๒๕๖๙)

๒) องค์กรเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๓๔ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
ศพก.	๖	- ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา - แปลงใหญ่หนองอ้ายแต่น - วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ตำบลบ้านขาว - ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านเฉื่อยพง - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร เครือข่ายในเขตปฏิรูปที่ดิน - ศูนย์เรียนรู้อนุรักษ์ดินบ้านหัวถิน
แปลงใหญ่	๖	- แปลงใหญ่ข้าวบ้านขาว - แปลงใหญ่ข้าวหนองถั่ว - แปลงใหญ่ข้าวแดนสงวน - แปลงใหญ่ข้าวบ้านหนองอ้ายแต่น - แปลงใหญ่ข้าวมาบดวน - แปลงใหญ่ข้าวสมาชิกผู้ทำนาสหกรณ์การเกษตรระโนด
วิสาหกิจชุมชน	๔	- กลุ่มผลิตข้าวบ้านหนองถั่ว - กลุ่มผลิตข้าวบ้านหนองถั่ว - นาแปลงใหญ่บ้านหนองอ้ายแต่น - แปลงใหญ่ตำบลบ้านขาว

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๕ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ข้าว อำเภอระโนด

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	พื้นที่อ.ระโนด ส่วนใหญ่ เหมาะกับการปลูกข้าว มี ความเสี่ยงภัยแล้งและน้ำ ท่วม มีระบบน้ำชลประทาน แต่ยังไม่ทั่วถึง ทำให้บาง พื้นที่มีน้ำไม่เพียงพอสำหรับ ฤดูกาลทำนา	ส่วนใหญ่เกษตรกรขาย ผลผลิตโดยนำไปขาย ให้กับโรงสีในพื้นที่ต้องเสีย ค่าขนส่งตันละ ประมาณ ๒๐๐ บาท	มีโรงสีรับซื้อข้าว โดยตรงจากเกษตรกร ไม่มีตลาดกลางใน พื้นที่
	ปัญหา Pain point	ประสบปัญหาภัยธรรมชาติ ทุกปี ปัญหากับชลประทาน	เกษตรกรมีต้นทุนเรื่องค่า ขนส่ง	ช่องทางการตลาดมี จำกัดไม่มีตลาดกลาง ถูกโรงสีกดราคา
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	จัดทำแผนที่เสี่ยงภัย และ ปรับเปลี่ยนช่วงฤดูกาลทำ นา และสนับสนุนเครื่องสูบน้ำ พลังงานแสงอาทิตย์	จัดตั้งโรงสีข้าวชุมชนขนาด เล็ก	พัฒนาช่องทางตลาด ออนไลน์
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกษตรกรมีประสบการณ์ แต่ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุใช้ วิธีการผลิตแบบดั้งเดิม ขาด การเข้าถึงเทคโนโลยี สมัยใหม่ ขาดแคลน แรงงานคนรุ่นใหม่ มีการ รวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่แต่ ยังไม่ค่อยมีความเข้มแข็ง	พึ่งพาพ่อค้าคนกลางเป็น หลัก ทำให้ไม่มีอำนาจ ต่อรองราคา	มีค่านิยมในการกิน ข้าวถุง
	ปัญหา Pain point	ขาดแรงงาน เกษตรกรสูงวัย และขาด เทคโนโลยีสมัยใหม่ และ กลุ่มขาดความเข้มแข็ง	ถูกกดราคาจากพ่อค้าคน กลาง	ผู้บริโภคนิยมกินข้าว พื้นนุ่มที่มาจากนอก พื้นที่
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	-นำเทคโนโลยีที่ไม่ซับซ้อนมาใช้ เช่น โดรนเพื่อการเกษตร (พ่นยา/ ปุ๋ย) แทนการแบกถังพ่น เพื่อลด การใช้แรงงานหนักของผู้สูงอายุ -สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ -สร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม รูปแบบบริษัท ปรับจากการ รวมกลุ่มเพื่อรับงบประมาณรัฐ เป็น การรวมกลุ่มเพื่อ "ซื้อร่วม-ขายร่วม" เพื่อสร้างอำนาจต่อรองกับโรงสีและ ร้านปุ๋ย	เสริมสร้างความเข้มแข็งให้ แปลงใหญ่ในการรวบรวม และเจรจาต่อรองราคา	รณรงค์การผลิตข้าว พื้นนุ่มในพื้นที่

มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	พันธุ์ข้าวที่ผลิตเป็นข้าวพื้นแข็ง ต้นทุนการผลิตสูง (ปุ๋ยเคมี, ค่าจ้าง) และผลผลิตต่ำ สิ้นค้าส่วนใหญ่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานต่างๆ	ขายผลผลิตในรูปแบบขายสด ไม่มีการแปรรูป	จำหน่ายเป็นข้าวสาร ถูกลงจากต้นทุนที่ไม่มีแบรนด์ ทำให้ไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้
	ปัญหา Pain point	ใช้ข้าวสายพันธุ์เดิม พันธุ์ข้าวไม่ได้มาตรฐาน ต้นทุนการผลิตสูง (๕,๕๑๐ บาท/ไร่) ผลผลิตต่ำ (๖๓๐ กก./ไร่)	ขาดการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า	ราคาข้าวถูก ไม่มีตราสินค้าเป็นของตนเอง ขาดมูลค่าเพิ่ม บรรจุภัณฑ์ไม่น่าสนใจ
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	สนับสนุนการวิเคราะห์ดิน เพื่อใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ส่งเสริมการปลูกข้าวพื้นนุ่ม (หอมปทุม กข ๔๓) จัดตั้งศูนย์บริการโดรน ชุมชน ขอรับรองมาตรฐาน GAP ในรูปแบบกลุ่ม	ส่งเสริมการแปรรูปข้าว	สร้างแบรนด์ข้าว อำเภอรอนดอ ออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัย สร้างสื่อประชาสัมพันธ์ และเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว โรงพยาบาล เป็นต้น

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๓๖ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับข้าวระโนดสู่เกษตรอัจฉริยะ
๒. ชื่อแผนงาน	-
๓. แนวทางการพัฒนา	-
๔. หลักการและเหตุผล	อำเภอระโนดเป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญ แต่ปัจจุบันประสบปัญหาภาวะสังคมสูงวัย (Aging Society) ทำให้ขาดแคลนแรงงานและเกษตรกรยังยึดติดกับวิธีการแบบดั้งเดิม ส่งผลให้ต้นทุนสูงและประสิทธิภาพต่ำ โครงการนี้จึงมุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีมาช่วยทุ่นแรง และปรับบทบาทกลุ่มนาแปลงใหญ่ให้เป็น "ผู้ให้บริการทางการเกษตร" เพื่อดึงดูดคนรุ่นใหม่กลับสู่ท้องถิ่น
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเปลี่ยนผ่านจากการใช้แรงงานคนสู่การใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ ๓. เพื่อสร้างเครือข่ายแรงงานคนรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ในการขับเคลื่อนเทคโนโลยี
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรมีใช้เทคโนโลยีเพิ่มขึ้น ๑๐% ภายในหนึ่งปี ๒. ต้นทุนการผลิตข้าวลดลง ๑๕% ภายในหนึ่งปี
๗. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรผู้ปลูกข้าว และกลุ่มนาแปลงใหญ่ข้าวในอำเภอระโนด
๘. กิจกรรมหลัก	๑. ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการผลิตข้าวสมัยใหม่ การใช้เครื่องจักรกลการเกษตร ระบบเกษตรแม่นยำ และการลดต้นทุนการผลิต ๒. สนับสนุนเครื่องจักรกลและนวัตกรรมทดแทนแรงงาน เช่น โดรนทางการเกษตร (พ่นยา/หว่านปุ๋ย) เครื่องหยอดเมล็ด เป็นต้น ๓. จัดทำแปลงสาธิตการใช้เทคโนโลยีและติดตามผล ๔. จัดอบรมโครงการ "พี่สอนน้อง น้องช่วยพี่" โดยให้เกษตรกรสูงวัยถ่ายทอดประสบการณ์การปลูก และคนรุ่นใหม่เข้ามาดูแลด้านเทคโนโลยีและเครื่องจักร
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สนง.กษอ.ระโนด , สนง.กษจ.สงขลา , อบต. , องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	เดือนมกราคม ๒๕๖๙ – ๓๐ ธันวาคม ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกร ๑๐๐ ราย ผ่านการอบรม ๒. เกิดแปลงสาธิต จำนวน ๓ แปลง
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. ต้นทุนการผลิตข้าวลดลง ๑๕% ๒. มีเกษตรกรรุ่นใหม่ทำนาเพิ่มขึ้น ๕%

ตารางที่ ๓๖ (ต่อ) แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาการแปรรูปและสร้างแบรนด์ข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า
๒. ชื่อแผนงาน	-
๓. แนวทางการพัฒนา	-
๔. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันเกษตรกรในพื้นที่จำหน่ายข้าวในรูปแบบข้าวเปลือกหรือข้าวสาร ถูกพลาสติกทั่วไปที่ไม่มีตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ที่น่าสนใจ ส่งผลให้ไม่สามารถ เพิ่มมูลค่าสินค้าได้ ราคาข้าวอยู่ในระดับต่ำและเกษตรกรขาดอำนาจต่อรอง ทางการตลาด โครงการนี้จึงมุ่งพัฒนาศักยภาพการแปรรูป การสร้างแบรนด์ และการตลาด เพื่อยกระดับมูลค่าผลผลิตและรายได้เกษตรกร
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑.เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตข้าวผ่านการแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ๒.เพื่อสร้างตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานและดึงดูดตลาด ๓.เพื่อพัฒนาทักษะด้านการตลาดและขยายช่องทางการจำหน่าย
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	รายได้จากการจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๑๐ %
๗. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว กลุ่มแปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชนในอำเภอรอนด
๘. กิจกรรมหลัก	๑.วิเคราะห์ศักยภาพและความต้องการของกลุ่มผู้ผลิต ๒.อบรมการแปรรูปข้าวและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่า ๓.อบรมการสร้างแบรนด์และออกแบบบรรจุภัณฑ์ ๔.พัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบและสนับสนุนการตลาด
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สนง.กษอ.ระนอง , สนง.กษจ.สงขลา , อบต. , องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	เดือนมกราคม ๒๕๖๙ – ๓๐ ธันวาคม ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑.เกิดผลิตภัณฑ์ข้าวแปรรูป/แบรนด์ใหม่ไม่น้อยกว่า ๑ รายการ ๒.กลุ่มเกษตรกรพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าไม่น้อยกว่า ๓ กลุ่ม ๓.เกษตรกร ๒๐ ราย มีทักษะด้านการตลาด
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑.เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีความมั่นคงทางอาชีพ ๒.มีสินค้าแบรนด์ข้าวท้องถิ่นที่สร้างมูลค่าเพิ่ม

ตารางที่ ๓๖ (ต่อ) แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตข้าวและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรกรผู้ปลูกข้าว
๒. ชื่อแผนงาน	-
๓. แนวทางการพัฒนา	-
๔. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในพื้นที่ยังใช้พันธุ์ข้าวพื้นแข็งและพันธุ์เดิมที่ไม่ได้มาตรฐาน ส่งผลให้คุณภาพผลผลิตไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด อีกทั้งมีต้นทุนการผลิตสูง โดยเฉพาะค่าปุ๋ยเคมีและค่าแรงงาน เฉลี่ยประมาณ ๕,๕๑๐ บาท/ไร่ และให้ผลผลิตเฉลี่ยเพียง ๖๓๐ กก./ไร่ ซึ่งถือว่าค่อนข้างต่ำ นอกจากนี้ สินค้าส่วนใหญ่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานการผลิต ทำให้ขาดโอกาสในการเพิ่มมูลค่าและแข่งขันทางการตลาด ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเลือกใช้พันธุ์ข้าวที่เหมาะสม การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิต และการยกระดับมาตรฐานสินค้า เพื่อสร้างความมั่นคงด้านรายได้ให้เกษตรกร
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑.ส่งเสริมการใช้พันธุ์ข้าวที่เหมาะสมและได้มาตรฐาน ๒.ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตต่อไร่ ๓.ส่งเสริมการผลิตข้าวตามมาตรฐาน (เช่น GAP/มาตรฐานเกษตรปลอดภัย)
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ต้นทุนการผลิตข้าวลดลง ๑๕% รายได้เพิ่มขึ้น ๑๕% ภายในหนึ่งปี
๗. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว และกลุ่มแปลงใหญ่ในอำเภอรอนด
๘. กิจกรรมหลัก	๑.วิเคราะห์สถานการณ์การผลิตข้าวและต้นทุนการผลิต ๒.ส่งเสริมการใช้พันธุ์ข้าวคุณภาพและเหมาะสมกับพื้นที่ ๓.ถ่ายทอดเทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิต (ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน/จัดการแปลง) ๔.อบรมการผลิตข้าวตามมาตรฐานและการขอการรับรอง ๕.จัดทำแปลงเรียนรู้และแปลงสาธิตเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ๖.ติดตามประเมินผลและขยายผลสู่เกษตรกรรายอื่น
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สนง.กษอ.ระนอง , สนง.กษจ.สงขลา , อบต. , องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	เดือนมกราคม ๒๕๖๙ – ๓๐ ธันวาคม ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑.เกษตรกรปรับเปลี่ยนใช้พันธุ์ข้าวมาตรฐานไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย ๒.ต้นทุนการผลิตลดลงไม่น้อยกว่า ๑๕ %และผลผลิตเฉลี่ยเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๑๕ % ๓.เกษตรกรผ่านการรับรองมาตรฐานการผลิตไม่น้อยกว่า ๒๐ ราย
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑.เกษตรกรลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตต่อไร่ ๒.ได้พันธุ์ข้าวที่เหมาะสมและมีคุณภาพสอดคล้องตลาด ๓.สินค้าข้าวผ่านการรับรองมาตรฐาน เพิ่มโอกาสทางการตลาด

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการยกระดับข้าว ระโนดสู่เกษตร อัจฉริยะ	งบประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท บุคลากร นักวิชาการส่งเสริม การเกษตร ภาคีเครือข่าย อบต. เทศบาล	๑.ถ่ายทอดเทคโนโลยี ๒. สนับสนุนเครื่องจักรกล ๓.จัดทำแปลงสาธิต ๔.จัดอบรม Smart Farmer	๑.เกษตรกร ๑๐๐ ราย ผ่านการอบรม ๒.มีแปลงเรียนรู้ จำนวน ๓ แปลง	๑.ต้นทุนการผลิตข้าว ลดลง ๑๕% ๒.มีเกษตรกรรุ่นใหม่ทำ นาเพิ่มขึ้น ๕%	รายได้ของเกษตรกรผู้ ปลูกข้าวเพิ่มขึ้นอย่าง ยั่งยืน เกษตรกรรุ่นใหม่ กลับบ้านเกิดมาทำงาน มากขึ้น	กรมส่งเสริม การเกษตร ,งบ พัฒนาจังหวัด , อบต. , อบท.	๒๕๖๙- ๒๕๗๐
โครงการพัฒนาการ แปรรูปและสร้าง แบรนด์ข้าวเพื่อเพิ่ม มูลค่าสินค้า	งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท บุคลากร นักวิชาการส่งเสริม การเกษตร ภาคีเครือข่าย อบต. เทศบาล	๑.วิเคราะห์ศักยภาพและ ความต้องการของกลุ่ม ผู้ผลิต ๒.อบรมการแปรรูปข้าว และพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพิ่มมูลค่า ๓.อบรมการสร้างแบรนด์ และออกแบบบรรจุภัณฑ์ ๔.พัฒนาผลิตภัณฑ์ ต้นแบบและสนับสนุน การตลาด	๑.เกิดผลิตภัณฑ์ข้าว แปรรูป/แบรนด์ใหม่ ไม่น้อยกว่า ๑ รายการ ๒.กลุ่มเกษตรกรพัฒนา บรรจุภัณฑ์และตรา สินค้าไม่น้อยกว่า ๓ กลุ่ม ๓.เกษตรกร ๒๐ ราย มีทักษะด้านการตลาด	๑.เกษตรกรมีรายได้ เพิ่มขึ้นและมีความ มั่นคงทางอาชีพ ๒.มีสินค้าแบรนด์ข้าว ท้องถิ่นที่สร้าง มูลค่าเพิ่ม	รายได้ของเกษตรกรผู้ ปลูกข้าวเพิ่มขึ้นอย่าง ยั่งยืน กลุ่มแบรนด์สินค้า เป็นของตนเอง	กรมส่งเสริม การเกษตร ,งบ พัฒนาจังหวัด , อบต. , อบท.	๒๕๖๙- ๒๕๗๐

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๓๗ (ต่อ) แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยนำเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการพัฒนา ประสิทธิภาพการ ผลิตข้าวและยกระดับ มาตรฐานสินค้า เกษตรกรผู้ปลูกข้าว	งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท บุคลากร นักวิชาการส่งเสริม การเกษตร ภาคีเครือข่าย อบต. เทศบาล	๑.วิเคราะห์สถานการณ์ การผลิตข้าวและต้นทุน การผลิต ๒.ส่งเสริมการใช้พันธุ์ข้าว คุณภาพและเหมาะสม กับพื้นที่ ๓.ถ่ายทอดเทคโนโลยีการ ลดต้นทุนการผลิต (ปุ๋ย ตามค่าวิเคราะห์ดิน/ จัดการแปลง) ๔.อบรมการผลิตข้าวตาม มาตรฐานและการขอ การรับรอง ๕.จัดทำแปลงเรียนรู้และ แปลงสาธิตเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต ๖.ติดตามประเมินผลและ ขยายผลสู่เกษตรกรราย อื่น	๑.เกษตรกรปรับเปลี่ยน ใช้พันธุ์ข้าวมาตรฐาน ไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย ๒.ต้นทุนการผลิตลดลง ไม่น้อยกว่า ๑๕ % และผลผลิตเฉลี่ย เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๑๕ % ๓.เกษตรกรผ่านการ รับรองมาตรฐานการ ผลิตไม่น้อยกว่า ๒๐ ราย	๑.เกษตรกรลดต้นทุน และเพิ่มผลผลิตต่อไร่ ๒.ได้พันธุ์ข้าวที่ เหมาะสมและมีคุณภาพ สอดคล้องตลาด ๓.สินค้าข้าวผ่านการ รับรองมาตรฐาน เพิ่ม โอกาสทางการตลาด	รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้น และเกิดความยั่งยืนด้าน การผลิต	กรมส่งเสริม การเกษตร ,งบ พัฒนาจังหวัด , อบต. , อบท.	๒๕๖๙- ๒๕๗๐

บรรณานุกรม

- สำนักงานเกษตรอำเภอรอนด,พ.ศ.๒๕๖๙
 ที่ว่าการอำเภอรอนด จังหวัดสงขลา, พ.ศ.๒๕๖๙
 ระบบสถิติทางการทะเบียน, พ.ศ.๒๕๖๘
 กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕
 กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๑
 ระบบฐานข้อมูลกลุ่มชุดดิน กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๙
 แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐ ฉบับทบทวน ๒๕๖๙
<https://app.rid.go.th/reservoir>
<http://dsit.rid.go.th>
https://www.ddd.go.th/web_water/index.html
<http://app.dgr.go.th/newpasutara/xml/index.php>
<http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๕๖๒-๒๕๖๕
 ระบบข้อมูลพื้นฐานสำหรับงานส่งเสริมการเกษตรจังหวัดสงขลา พ.ศ.๒๕๖๘
 สำนักงานปศุสัตว์อำเภอรอนด,พ.ศ.๒๕๖๘
 สำนักงานประมงอำเภอรอนด, พ.ศ.๒๕๖๙
 สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร(รายเดือน), มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๘
 ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร farmer.doae.go.th
 สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอรอนด,พ.ศ.๒๕๖๘
 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสงขลา,พ.ศ.๒๕๖๙
 ระบบฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตร(อกษ.) และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน(อกม.) ,พ.ศ.๒๕๖๙